

Verslag van de zesde vergadering van de Commissie Maatschappelijke Dialoog Nanotechnologie

22 september 2009, 17:00-19:30 uur
Radboud Universiteit Nijmegen

Aanwezig:

- Cie MDN: Peter Nijkamp(vz), Paul Borm, Roel Pieterman, Sylvia Speller, Gerard van Harten (telefonisch)
- Waarnemers: André Roos (min. EZ), Fred Couzy (min. EZ), Henk Lommers (min.LNV)
- Secretariaat: Christien Enzing, Jasper Deuten (verslag), Ellen de Waal

Afwezig:

- Cie MDN: Inez de Beaufort, Godelieve van Heteren, Eppo Bruins, Wiebe Bijker

1. Welkom door de voorzitter

De voorzitter opent de vergadering.

2. Nulmeting Nanotechnologie

Bureau Schuttelaar & Partners geeft een presentatie over de nulmeting die ze hebben uitgevoerd in opdracht van de CieMDN (Titel: 'Het giga van nano: een nulmeting van de publieke opinie over nanotechnologie'). Daarbij gaan ze in op het doel van de nulmeting, de opzet en de resultaten. Bevindingen zijn onder andere dat een groot deel van de bevolking weinig weet van nanotechnologie. Veel burgers vinden nanotechnologie ongrijpbaar. Ze zijn zowel sceptisch als nieuwsgierig. Ze hebben oog voor zowel voor- als nadelen. Het rapport concludeert dat consumenten weinig weten over nano-technologie; dat ze wel erg geïnteresseerd zijn in de mogelijkheden van nanotechnologie; dat ze veel vragen hebben over nanotechnologie en dat de behoefte aan informatie over nanotechnologie groot is.

In de hieropvolgende discussie wordt aangevoerd dat het beter is om te spreken van nanotechnologieën in plaats van nanotechnologie. Het is niet goed om alles onder één noemer te brengen. Mensen zijn bijvoorbeeld positief over nanotechnologie in zonnecellen, maar niet over nanotechnologie in voeding.

Over de functie van de nulmeting: deze vormt een referentiepunt voor een eventuele meting na anderhalf jaar. Deze tweede meting kan dan laten zien of mensen beter geïnformeerd zijn en of de opinies van mensen over nanotechnologie veranderd zijn. Het zal bijvoorbeeld interessant zijn om te zien of mensen als ze meer weten over nanotechnologie ook een andere opinie krijgen.

Het rapport van de nulmeting zal aan de Minister van EZ, Maria van der Hoeven worden overhandigd als bijlage bij de agenda voor de dialoog van de CieMDN op het evenement van 29 september 2009.

In de presentatie door de voorzitter op het event zullen hoofdbevindingen worden vermeld. Het rapport zal beschikbaar worden gemaakt op de website van NanoPodium.

Bureau Schuttelaar en het Secretariaat zullen overleggen over de wijze waarop achterliggende data beschikbaar kunnen worden gesteld voor geïnteresseerden.

3. Verslag 5e vergadering

Het verslag van de 5e vergadering wordt na enkele kleine tekstuele aanpassingen goedgekeurd.

4. Naar een Maatschappelijke Agenda voor Nanotechnologie

De voorzitter geeft een toelichting op de procedure van aanbesteding die de CieMDN zal volgen om een goede portfolio van dialoogactiviteiten te krijgen. De CieMDN moet duidelijk aangeven wat zij ziet als een goede bijdrage aan de dialoog. Van daaruit kan zij een prioritering maken en kan de matrix van activiteiten worden ingevuld.

De discussie gaat vooral over de beoordelings- en selectieprocedure. Er wordt een aantal voorstellen gedaan. Zo kan aan indieners worden gevraagd om in hun voorstel een paragraaf te schrijven waarin zij zelf aangeven wat ze verwachten van de impact van hun projectvoorstel op de dialoog. De CieMDN kan dan een rangorde maken op basis van de overtuigendheid van deze paragrafen. Een ander voorstel is de indieners te vragen een *elevator pitch* te doen. De CieMDN kan ook een posterpresentatie-event organiseren waarin indieners een pitch doen. Een pitch past bij de voorgestelde procedure waarin eerst een A4-ronde is, en pas daarna volledige voorstellen hoeven worden ingediend. Het voordeel is ook dat de dialoog dan reeds op aanvraagniveau wordt gestart omdat de indieners tijdens deze bijeenkomst al met elkaar in contact worden gebracht.

Organiseerbaarheid is bij deze beoordelings- en selectiemethoden een randvoorwaarde. De CieMDN streeft naar ca. 20 projecten voor in totaal €2,5 miljoen voor de eerste ronde. De projecten moeten dus een minimale omvang hebben. Er is om pragmatische redenen ook een maximale omvang: de CieMDN wil onder de EU-aanbestedingsnorm blijven, anders wordt de aanbesteding te complex en te tijdrovend. Het Secretariaat zal nagaan wat de exacte norm is.

Het Secretariaat en de voorzitter maken afspraken over de finalisering van de 'Publieke Agenda voor de Maatschappelijke Dialoog' die aan de minister kan worden aangeboden op 29 september.

5. Nanopodium Evenement 29 september

Afgesproken wordt dat MinEZ de nodige informatie krijgt ter voorbereiding op het evenement en de aanwezigheid van de Minister daarbij. Het Secretariaat deelt mee dat er circa 130 aanmeldingen zijn voor het evenement. Praktische zaken rondom het evenement worden met BKB afgestemd. BKB maakt een draaiboek. Afgesproken wordt dat de Cie-leden om 15:30 uur aanwezig zullen zijn om gasten te verwelkomen. Facultatief is er vooraf een korte briefing van de Cie-leden om 15:00 uur.

6. Procedure 'Projecten maatschappelijke dialoog NT'

Drie Cie-leden hebben reeds gedetailleerd naar het voorstel voor de procedure gekeken, waardoor een uitgebreide plenaire behandeling niet noodzakelijk is. Het stuk is bedoeld voor de besluitvorming binnen de CieMDN. De budgetverdeling in het stuk is indicatief. Het is niet de bedoeling dat de CieMDN zich daarmee op voorhand vastlegt.

In de discussie wordt de suggestie gedaan dat de indieners in hun voorstel aansluiten bij de toepassingsgebieden die gebruikt worden in de nulmeting en de bevindingen van de nulmeting.

Een belangrijk punt is dat de beoordelings- en selectiecriteria van te voren vast moeten liggen. Cie-leden kunnen commentaar leveren op de criteria zoals voorgesteld door Secretariaat. In het stuk over de procedure zullen de verschillende onderdelen (A4, pitch, voorstel) worden ingevoerd.

Uitgangspunten zijn dat de CieMDN een lichte, eenvoudige procedure wil, dat de CieMDN een eigen verantwoordelijkheid heeft in de verdeling van de middelen, en dat de CieMDN *accountable* en inhoudelijk consistent moet zijn. De selectiecriteria dienen betrekking te hebben op de kwaliteit van het voorstel, de kwaliteit van de indiener en de bijdrage aan het doel van de CieMDN. Opgemerkt wordt dan in het conceptstuk voor de procedure "originaliteit" laag is gewogen. Ook een kostendefinitie ontbreekt nog: wat wil je wel/niet meenemen? Bij de uitwerking kan gebruik worden gemaakt van bestaande ervaring bij NWO en SenterNovem. Afgesproken wordt dat de oproep zal worden verfijnd en op de website worden geplaatst (direct na het evenement op 29 september).

7. Volgende vergaderdata

Eind oktober zal de vergadering over de A4'tjes moeten plaatsvinden en in de tweede helft van november die over de volledige voorstellen. Een datumbriefje zal op korte termijn worden verstuurd per email.

8. Rondvraag

Er worden gesprekken gepland van de voorzitter van de CieMDN met NanoNed, de Klankbordgroep Risico's Nanotechnologie (VROM) en nog enkele andere partijen.

Vanuit inter-departmentale werkgroep: er is een onderzoek bij de WUR gestart in opdracht van MinLNV naar aanleiding van de uitkomsten van de Nulmeting die het Consumentenplatform heeft laten verrichten.

De vraag is of de CieMDN dit onderzoek wil laten ondersteunen. Het Secretariaat zal hierover met Henk Lommers (Min. LNV) contact opnemen.

Cie-leden krijgen ter vergadering een set met informatie o.a. publicaties van Rathenau (Nederland Nanoland, Flux), conclusies en aanbevelingen voor de CieMDN uit het proefschrift van Lucien Hanssen en een brochure van NanoHouse.

Het Secretariaat zal enkele exemplaren aanvragen bij de Zweedse Research Council van de Paperback Popular Science editions 'Where gold glints blue - Scientists on the Nanorevolution (2008)'

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.